

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.-ΤΕΥΧΟΣ Α΄. ΚΑΙ Β΄.

Ὅδε ἐστὶ περὶ ἔργου ἂν θεμιτέρου ἕνεκα
βουλεύσασθε ἢ περὶ κειδείας καὶ κότεῶ καὶ
τῶν κότεῶ εἰκείων. (Πλάτ. Θεάγης.)



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

10 — ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ — 10

—
1882



ΠΛΑΤΩΝ

ΤΟΜΟΣ Ε΄ | ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΕΠΤΕΜ. καὶ ΟΚΤΩΒΡ. 1888 | ΤΕΥΧΟΣ Ι΄ ΙΑ΄ καὶ ΙΒ΄

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΚΟΝΤΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

§ 1. Τὸ ἐξόμματον—τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων.

Ἐν τῷ Θεαιτήτῳ τοῦ Πλάτωνος σελ. 139 ε' φέρεται «νῦν δέ, καὶ μή μοι ἄχθου, οὐκ ἔστι καλός· προσέεικε δὲ σοὶ τήν τε σιμότητα καὶ τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων».

Ἐπειδὴ ἀτοπώτατα καθ' ἡμᾶς ἔχει ἡ παραδεδομένη γραφή τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων, οὐδαμῶς ὀκνοῦμεν νὰ μεταγράψωμεν τὸ ἐξόμματον, τουτέστι τὸ ἐξόφθαλμον. Κεῖται δ' ἐν τῷ αὐτῷ διαλόγῳ σελ.. 209 γ' «ἀλλ' ἐὰν δὴ μὴ μόνον τὸν ἔχοντα ῥίνα καὶ ὀφθαλμοὺς διανοηθῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ σιμόν τε καὶ ἐξόφθαλμον, μή τι σὲ αὖ μᾶλλον δοξάσω ἢ ἑμαυτὸν ἢ ὅσοι τοιοῦτοι;»

Φανερόν δ' ὑπάρχει ὅτι εὐκόλον μὲν ἦτο εἰς δύο διασπασθὲν λέξεις ὑπ' ἀμαθοῦς ἢ ἀνεπιστάτου βιβλιογράφου τὸ ἐξόμματον νὰ μεταπέση εἰς τὸ ἔξω ὀμμάτων, εὐκόλον δὲ νὰ παρεμβληθῆ ἔπειτα τὸ ἀναγκαῖον φαινόμενον ἄρθρον τῶν ἐξόμματον—ἔξω ὀμμάτων—ἔξω τῶν ὀμμάτων. Πρβ. ἀντιλαβοῦ — ἀντὶ τοῦ λαβοῦ, ἀντικαταλλάττεσθαι—ἀντὶ τοῦ καταλλάττεσθαι, κτλ., περὶ ὧν ἀλλαχοῦ.

Τοῦ ἐπιθέτου ἐξόμματος, οὗ ποιεῖται μνείαν ὁ Πολυδεύκης ἐν βιβλ. Ε', 69 γράφων «γλαυκός δ' ἐστὶν ὀλαγώς ἢ χαροπός, ἐξόμματος», παρ' οὐδενὶ τῶν παλαιῶν οὐδὲν εὐρέθη παράδειγμα. Ἄλλ' εἶνε κάλλιστ' ἐσχηματισμένον καὶ πάσης μορφῆς ἀπηλλαγμένον, οὐδεὶς δ' ἔμπειρος τοῦ ἑλληνισμοῦ ὧν δύναται ν' ἀποδοκιμάσῃ αὐτό. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται ἀνόμματος (ἀόμματος) καὶ γλαυκόμματος καὶ δυσόμματος καὶ λιπαρόμματος καὶ μελανόμματος καὶ μικρόμματος καὶ μονόμματος καὶ πολυόμματος. Πρβ. καὶ πανόμματος. Ἐν τῷ Φαίδρῳ τοῦ Πλάτωνος σελ. 253 δ' ἀπαντᾷ «ἐπίγρυπος, λευκός ἰδεῖν, μελανόμματος, τιμῆς ἐραστής μετὰ σωφροσύνης τε καὶ αἰδοῦς» καὶ μετ' ὀλίγα «σιμοπρόσωπος, μελάγχρως, γλαυκόμματος, ὕφαιμος, ὕβρεως καὶ ἀλαζονείας ἑταῖρος». Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἐπίθετον κλαδαρόμματος, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχίῳ «Κλαδαρόμματοι: εὔσειστοι τὰ ὄμματα».

Τοῦ ἐπιθέτου ἐξόφθαλμος παρέχει ἡμῖν παράδειγμα καὶ ὁ Ξενοφῶν λέγων ἐν τῷ περὶ Ἴππικῆς κεφ. Α', 9 «καὶ μὴν τὸ ἐξόφθαλμον εἶναι ἐγρηγορὸς μᾶλλον φαίνεται τοῦ κοιλοφθάλμου». Κεῖται δὲ καὶ παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει Τόμ. Γ', σελ. 418, 14 Διδ. «τὰ μὲν γὰρ ἐξόφθαλμα οὐκ εὐωπὰ πόρρωθεν, τὰ δ' ἐντὸς ἔχοντα τὰ ὄμματα ἐν κοίλῳ κείμενα ὄρατικὰ τῶν πόρρωθεν» καὶ παρὰ τῷ Ψευδαριστοτέλει Τόμ. Δ', σελ. 11, 34 «ὅσοι ἐξόφθαλμοι ἀβέλτεροι» καὶ μετ' ὀλίγα «ἐπεὶ δ' οὐτ' ἐξόφθαλμον οὔτε κοιλόφθαλμον δεῖ εἶναι, ἢ μέση ἕξις ἀν

κρατοίη» καὶ σελ. 273, 29 «διὰ τί οἱ ἐξόφθαλμοι καπνίζονται μάλλον;» καὶ παρὰ Σέξτω τῷ Ἐμπειρικῷ σελ. 13, 1 «τὰ μὲν ἐξόφθαλμα κομιδῇ πέπτωκεν ὑπὸ κυρτότητος» καὶ παρὰ τῷ Σιμπλικίῳ Ἵπομν. εἰς Ἄριστοτ. Τόμ. Θ', σελ. 295, 35 «εἰ μέντοι τὴν ὁμοιότητα τῆς εἰκόνας πρὸς τὸ παράδειγμα ὀρισμῶ περιλαμβάνοι οἷον τὸ σιμόν, τὸ φαλακρόν, τὸ ἐξόφθαλμον, παρὲς τὴν ὑποκειμένην ὕλην, κτέ.» καὶ παρὰ τῷ Πολυδεύκει Α' 189 «ὄμμα προπετές ὡς ἐξόφθαλμον εἶναι» καὶ Β', 62 «καὶ κοιλόφθαλμος καὶ κοιλοφθαλμιῶν ὁ ἐξόφθαλμος καὶ κυλοιδιῶν». Ὁ Πολύβιος εἶπε μεταφορικῶς «Ῥωμαῖοι δὲ πολὺν μὲν χρόνον ἠπόρησαν διὰ τὸ δοκεῖν ἐξόφθαλμον εἶναι τὴν ἀλογίαν τῆς βοηθείας» (βιβλ. Α', ἰ, 3), τουτέστι προφανῆ. Ληρεῖ, ὡς ἔθος αὐτῷ, ὁ Σκαρλάτος γράφων ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης σελ 460 «Ἐξόφθαλμος—2) (παθητ. ἐπὶ πραγμ.) ἀόρατος, ἀφανής, μὴ πρὸ ὀφθαλμῶν, (Πολύβ. Α'. 14)».

Τῷ ἐξόφθαλμος συνωνυμεῖ τὸ ἀττελεβόφθαλμος φερόμενον ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Εὐβούλου παρ' Ἀθηναίῳ σελ. 450 ἀ. Ἐν τῇ δημῳδῇ ἡμῶν φωνῇ λέγεται πεταχτομάτης καὶ γουρλομάτης καὶ τούναντίον βαθουλομάτης.

Ἔχει δ' οὐκ ὀλίγα ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐπίθετα ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ συγκείμενα, οἷον γλαυκόφθαλμος, δυσόφθαλμος, ἑτερόφθαλμος, εὐόφθαλμος, κοιλόφθαλμος, λαγώφθαλμος, λαμπρόφθαλμος, μεγαλόφθαλμος, μελανόφθαλμος, (μεσόφθαλμος), μονόφθαλμος, μυριόφθαλμος, πολυόφθαλμος, σκληρόφθαλμος, μικρόφθαλμος, στενόφθαλμος, τριόφθαλμος, ὑγρόφθαλμος. Πρβ. καὶ βοόφθαλμος, βούφθαλμος καὶ βούφθαλμον. Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Σουίδα φέρεται «Γοργῶπις: γοργόφθαλμος». Ἐν τῷ Βίῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὃν ἐξέγραψε μὲν ὁ Οὐαγνήρος, ἐξέδωκε δὲ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ Βικέλας, ἀπαντᾷ σίχ. 4295 «θηρία φοβερῶτατα τρίφθαλμα καὶ μεγάλα, ἐξόφθαλμα, πολύφθαλμα, δέκα πηγῶν τὸ μῆκος — ἐξ ὀφθαλμοῦ μὲν ἔχοντα, κτέ.». Πρβ. φταρμίζω=ὀφθαρμίζω=ὀφθαλ-

μίζω (τουτέστι ματιάζω ἢτοι ὀμματιάζω). Ἐν τοῖς Σωζομένοις Φιλολογικοῖς Συγγράμμασι τοῦ Οἰκονόμου Τόμ. Α', σελ. 252 εἶνε ἡ σημείωσις ἡδε γεγραμμένη· «ὀφτάρμισμα καὶ φτάρμισμα παρὰ Χίοις τὸ παρ' ἄλλοις μάτιασμα, ἢ βασκανία». Φέρεται δ' ἐν τῷ εἰρημένῳ Βίῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ «ἐν τούτοις ἄλλο μὲν ἀνθεῖ, θάτερον φακιάζει, ἄλλο τρυγᾶται παρ' ἡμῶν ἔχον καρπούς καλλίστους» (στίχ. 4805), ἡγουν ὀμφακίζει. Ὁ Κοραῆς γράφει ἐν τοῖς Ἀτάκτοις Τόμ. Δ', σελ. 39 «Εὐλόγως ἠθέλέ τις ὑποπτευθῆν, μὴ τοῦ Σ. τὸ Ἀφάκιον ἐγεννήθη, ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ὀμφάκιον, ὡς ὁ Ὀμφαλὸς ἐχυδαίσθη εἰς τὸ Ἀφαλός». Δύναται δ' ὅμως νὰ ὑπολάβῃ τις ὅτι ὁ ποιήσας τὸν Βίον τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶπε τρίφθαλμα καὶ πολύφθαλμα συγκόψας βιαίως τὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς φερόμενα τριόφθαλμος καὶ πολυόφθαλμος.

§ 2. ἁΛέκτου χαρᾶς — ἁΝέκτου χαρᾶς.

Φίλων Ἰουδ. Τόμ. Ε', σελ. 188 Λιψ. «οὐχ ὥσπερ ἂν ἐνιοὶ ἐπὶ τῷ μὴ τοὺς υἱοὺς ἢ τοὺς ἀδελφοὺς αἰρεθῆναι κατήφησε Μωϋσῆς, ἀλλ' ὑποπλησθεὶς ἁνέκτου χαρᾶς ὅτι μελλήσοι τὸ ἔθνος ἐπιτρόπῳ χρῆσθαι τὰ πάντα ἀρίστῳ — λαβόμενος τῆς τούτου δεξιᾶς παράγει μὲν αὐτὸν εἰς τὸ ἠθροισμένον πλῆθος, κτέ.»

Ἴν' ὑγιῶς ἔχη ἡ προκειμένη ῥῆσις, ἐπάναγκες εἶνε νὰ μεταβληθῆ τὸ ἁΝέκτου εἰς τὸ ἁΛέκτου. Ὡς δ' ἐνταῦθα εἶπεν ὁ Φίλων ἁλέκτου χαρᾶς, οὕτως ἀλλαχοῦ ἔρωτα ἁλεκτον (Τόμ. Α', σελ. 149) καὶ ἁλέκτου φορᾶς καὶ ζῆλον ἁλεκτον (Τόμ. Γ', σελ. 193 καὶ 288) καὶ μῖσος ἁλεκτον (Τόμ. Γ', σελ. 102). Τὰ στοιχεῖα Λ καὶ Ν οὐχὶ ὀλιγάκις ὑπὸ τῶν μεταγραφῶν συνεχύθησαν, ὡς θὰ παραστήσωμεν ἐτέρωθι.

Τοῦ ἐπιθέτου ἁλεκτος γίνεται χρῆσις καὶ ὑπὸ τοῦ Πολυβίου λέγοντος σελ. 1225, 15 «ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων, ἁλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον» καὶ ὑπ' ἄλλων μεταγενεστέρων. Ὁ Ἰ. Σμιδίτιος ἐν τῷ περὶ Συνωνύμων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης Τόμ. Α', σελ. 105 γράφει «Ἁλεκτος, erst von Späteren gebildet.» Ἀλλ' ὅμως φέρεται ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Φερε-

κράτους σωζομένω ἐν τοῖς Ἀνεκδότοις τοῦ Βεκκῆρου σελ. 340, 6 «ἀγρυκτα κ᾿λεκτ'· ἀλλὰ βούλομαι μόνη αὐτῇ φράσαι σοι.» Πρβ. λεκτός, δύσλεκτος, μυριόλεκτος, ἀντίλεκτος καὶ ἀναντίλεκτος καὶ δυσαντίλεκτος, ἀμφίλεκτος καὶ ἀναμφίλεκτος (ἡμίλεκτος, θεόλεκτος, καινόλεκτος). Τὴν αὐτὴν ἢ παραπλησίαν τῷ ἀλεκτος ἔχουσι δύναμιν τὰ ἐπίθετα ἄρρητος καὶ ἄφατος (καὶ ἄφραστος) καὶ ἀμύθητος καὶ ἀδιήγητος καὶ τὰ ἐν τῷ μεταγενεστέρῳ ἑλληνισμῷ· ἀπαντῶτα ἀνεκφραστος καὶ ἀνεκδιήγητος καὶ ἀνεκκλάλητος. Πρβ. καὶ ἄσπετος καὶ ἀθέσφατος. Περίφημον ἀπέβη τὸ Εὐριπίδειον «ἄρρητ', ἀωνόμαστα, θαυμάτων πέρα.» Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Ἡσυχίου φέρεται «Ἀμυθήτου: ἀνεκδιηγήτου» καὶ «Ἀνεκδιήγητον: ἀνεκκλάλητον, ἄρρητον» καὶ «Ἀφραστον: — ἀνεκκλάλητον, ἀνεκδιήγητον—ἀλεκτον». Λέγεται δὲ καὶ οὐ λεκτός καὶ οὐ φατός, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει Ὀρν. 421 «λέγει μέγαν τιν' ὄλβον οὔτε λεκτὸν οὔτε πιστόν» καὶ 1713 «γυναικὸς κάλλος οὐ φατὸν λέγειν» καὶ παρ' ἄλλοις. Πρβ. γενόμενον κρεῖσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς νόσου (Θουκ. Β', 50) καὶ κρεῖττον εἶη λόγου τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς (Ξενοφ. Ἀπομν. Γ', ια', 1) καὶ μείζω λόγου (Ἀριστοφ. Ὀρν. 706) καὶ θαυμάτων πέρα καὶ λόγων πρόσωτάδ' ἀπέβα καὶ ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι καὶ μύθων πέρατάδ' εἶδον (Εὐριπ. Ἴφιγ. Ι. 836 καὶ 900).

§ 3. ἀνίθουνται—ἀνιούται.

Ἐν τοῖς Ἱπποκρατείοις Τόμ. Γ', σελ. 242 ἀναγινώσκεται «ἡ δὲ ἀφιγμένη παρὰ τοῦ γούνατος τὸ ἐντὸς ἄνω παρὰ τοῦ μηροῦ τὸ ἐντὸς ἀνιούται ἐς τὸν βουβῶνα», ὅπερ πλημμελὲς ὄν ἐπεχείρησαν οἱ ἐκδόται νὰ ἐπανορθώσωσιν.

Ἄλλὰ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῶν μεταβολῶν, ἀνίεται καὶ ἀνίεται καὶ ἀνήκται, οὐδεμίᾳ ἡμῖν ἀρέσκει. Δοξάζομεν δ' ὅτι ἡ γνησία γραφή εἶνε ἀνίθουνται, τουτέστιν ἀνεύθουνται. Κεῖται δὲ καὶ ἐν σελ. 236 «αὐτῇ δὲ ἀπίθουνται (ἢ ἀπιθύγεται)

τούπισθεν τῆς κεφαλῆς» (Ἴδε Ἐφημ. Φιλομ. Ἔτ. ΚΗ', σελ. 355). Πρβ. καὶ σελ. 240 «έντεϋθεν δὲ ἰθυπόρηκε». Τὸ γράμμα Ν συχνάκις ἀφανίζεται ἐν τοῖς ἀντιγράφοις, οὐχὶ δὲ σπανίως μεταπίπτουσιν εἰς ἀλληλα τὰ στοιχεῖα Θ καὶ Ο. ΑΝΙΘΥΝΤΑΙ—ΑΝΙΘΥΤΑΙ—ΑΝΙΟΥΤΑΙ.

Ἄν ἡ γνώμη ἡμῶν αὕτη εἶνε ὀρθή, ἀναγκαίως ἔχει τὸ φερόμενον παρὰ τῷ Γαληνῷ ἐν τῇ τῶν Ἱπποκράτους Γλωσσῶν Ἐξηγήσει (Τόμ. ΙΘ', σελ. 82) «Ἄνεύθυντο: ἤγουν εἰς τὸ ἄνω ἀπεύθυντο ἢ ἀνίθυντο ἢ τραπή εἰς τὸ «ἌνίθυνταΙ: ἤγουν εἰς τὸ ἄνω ἀπεύθυνταΙ».

§ 4. Ὑποιδος

Ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ἐλλογίμου καθηγητοῦ Κουμανούδου γενομένῃ Συναγωγῇ Λέξεων σελ. 267 κεῖται «Πεπονώδης, 2. Γαλην' ἐκδ. Kühn. T. VII, σ. 466: πρόσωπον ὑποῖδον (;) καὶ χαῦνον καὶ πεπονῶδες καὶ πολλὴν ἐμφαῖνον τὴν τῆς ὕλης καχεξίαν καὶ τροπὴν».

Ὁ Κουμανούδης ὑπώπτεισσε τὸ ἐπίθετον ὑποῖδον (ὑποιδον), οὐ οὐτ' ἐν τῷ Θησαυρῷ τοῦ Στεφάνου μνεῖα γίνεται οὐτ' ἐν ἄλλοις λεξικοῖς. Ἡμεῖς εὔρομεν παρὰ τῷ Γαληνῷ Τόμ. Η', σελ. 435 «ὄλον ὑποιδον τὸ σῶμα» καὶ Τόμ. Θ', σελ. 698 καὶ Τόμ. ΙΑ', σελ. 11 «ὑποιδον γάρ ἐστιν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον» καὶ Τόμ. ΙΑ', σελ. 27 «καί τις ἤδη καὶ ὑποιδος ἦν ἄχροια» καὶ Τόμ. ΙΒ', σελ. 200 «τὴν ὑποιδόν τε καὶ ὑδερῶδη σάρκα» καὶ Τόμ. ΙΖ', α, σελ. 723 «ἔστι δ' αὐτοῖς μαλακούς καὶ ὑποδός πως (Γρ. ὑποιδός πως) ἢ σάρξ».

Ἐν τοῖς Ἱπποκρατείοις ἀπαντᾷ τὸ ἐπίθετον ὑποιδάλεος, περὶ οὗ ἐποιησάμεθα λόγον ἐν τῷ Ἀθηναίῳ Τόμ. Η', σελ. 97. Φέρεται δὲ καὶ ῥῆμα ὑποιδῶ ἐν τε τοῖς Ἱπποκρατείοις καὶ ἐν ἄλλοις βιβλίοις. Περὶ τοῦ ἐπιθέτου διοιδής, κτλ. θὰ εἴπωμεν τὰ δέοντα ἐν ἑτέρῳ τόπῳ.

§ 5. οἰδᾶν καὶ οἰδεῖν.

Ἐν τῷ ὑπὸ Σκαρλάτου τοῦ Βυζαντίου συντεταγμένῳ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης φέρεται σελ. 911 «Οἰδάω (καὶ Ἰω».

οιδέω)» καὶ «Οἶδησις, εως (ή), τὸ οὐσιαστικὸν τοῦ Οἰδάω» καὶ καὶ σελ. 1472 «Ἵποιδάω (καὶ Ἴων. ὑποιδέω)—ῶ».

Ἐξ ὧν γράφει ὁ δεινὸς λεξικογράφος φανερὸς γίνεται ὑπολαμβάνων ὅτι ὑπὸ μὲν τῶν Ἀττικῶν οἰδᾶν καὶ ὑποιδᾶν ἐλέγετο, ὑπὸ δὲ τῶν Ἰώνων οἰδέειν καὶ ὑποιδέειν. Ἀλλ' ἡμεῖς γινώσκομεν καλῶς ὅτι οὐδεὶς τῶν παλαιῶν οὐδέποτε ἐποίησατο χρῆσιν τοῦ οἰδᾶν οὔτε ἀπλοῦ οὔτε συνθέτου. Καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις δὲ τὸ οἰδεῖν, ἐξοιδεῖν, κτλ. εἶνε σύνηθες, οὐχὶ τὸ οἰδᾶν, ἐξοιδᾶν, κτλ.

Οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου ἐλέχθη οἰδεόντων τῶν πρηγματῶν (Γ', 76 καὶ 127) καὶ ὁ θυμὸς ἀνοιδέει (Ζ', 39) ὁμοίως τῷ Ὀμήρῳ εἰπόντι ὥδεε χροῖα πάντα (Ὀδ. Ε, 455) ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους τὴν τέχνην οἰδοῦσαν (Βατρ. 940) καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀναξίλα τὰ σφύρ' ὥδει (παρ' Ἀθην. σελ. 68 β') καὶ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος οἰδεῖ καὶ ὑπουλόσ ἐστι (Γοργ. σελ. 518 ε.) Ἀπαντᾷ δὲ καὶ ἐν τοῖς Ἀποσπάσμασι τοῦ Μενάνδρου 112 Μειν. «τοὺς πόδας καὶ γαστέρα οἰδοῦσιν» (Πρβ. καὶ 858) καὶ παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει Τόμ. Γ', σελ. 126,28 «ἀλλ' οἰδεῖ μόνον σφόδρα τοὺς πόδας» καὶ σελ. 166,28 «ἐν μὲν οὖν τῇ ποδάγρα τοὺς πόδας οἰδοῦσιν» καὶ σελ. 340,6 «οἱ τόποι ἀνοιδοῦσιν ὑπὸ τοῦ πνεύματος» καὶ σελ. 64,8 «ἀλλ' αὐτῆς τῆς σαρκὸς ἐπανοιδεῖ» καὶ σελ. 66,40 «ὥστε τὴν σάρκα ἐπανοιδεῖν» καὶ σελ. 593,29 «ἐν ταύτῃ γὰρ ἐξανώδει τι τῆς γῆς» (Πρβ. καὶ Τόμ. Δ', σελ. 136,38) καὶ παρὰ τῷ Θεοφράστῳ σελ. 206 Σνειδ. «ἐν τῷ σαρκώδει τῷ ἐποιδοῦντι» καὶ σελ. 299 «τὸ γὰρ σῶμα ἀνοιδεῖν» καὶ σελ. 571 «ἀνοιδοῦντος πρὸς τὴν βλάστησιν» (Πρβ. καὶ σελ. 790 καὶ σελ. 802).

Πολλὰ παραδείγματα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τύπου ἔχομεν ἐκ τῶν Ἱπποκρατείων νὰ καταλέξωμεν, οἷον ἐκ τοῦ πρώτου τόμου.

σελ. 51: κοιλίας ὑποιδέουσι.

94: οἱ πόδες οἰδέουσι.

96: λυομένων ἐποιδέουσι.

- 135: οί πόδες οιδέουσι.
 251: μεγάλα τὰ ἔμβρυα καὶ οιδέοντα
 342: οιδέει ἰσχυρῶς ὁ ἀσφαλμός.
 539: ἔμπροσθεν ἀνώδει ἰκίρετος.
 549: πόδες ἐπώδεον
 561: φύματα ἔξω ἐξοιδέοντα.
 625: σπλὴν ἀνοιδέων.
 648: τὰ κύλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπώδει.
 674: ἡ γαστροκνημὴ ὥδει.
 677: τὰ πόδια ἐπώδει.
 683: σφόδρα οιδέοντος.
 716: οιδέουσα σαπρὴ ἐγένετο.
 720: ὥδее τὰ πρόσωπα ἰσχυρῶς.
 727: χωρίον πουλὺ πέλιον, ἐποιδέον.
 734: στρόφος ἐς τὸ ἔντερον καὶ ὥδее.

καὶ ἐκ τοῦ δευτέρου

- σελ. 39: οιδέειν μὲν ποιέειν τὴν ῥίνα.
 183: τὸ σῶμα οιδέει.
 201: ἀνοιδέει καὶ πελιδνὸν γίγνεται.
 201: ἢ ἂν ἐξοιδέη.
 206: ἢ ἂν οιδέη.
 207: ξυνοιδέει ὑπὸ τὴν γνάθον.
 207: ἢ ἂν ἀποιδέη.
 218: οί πόδες οιδέουσι.
 219: οί πόδες οιδέουσι.
 220: ὀκότερον ἂν ἀποιδέη.
 233: οί πόδες οιδέουσι
 233: ἐξοιδέει καὶ ἐξερεύθει.
 234: τοὺς πόδας οιδέοντας.
 240: οιδέει ἅπαν τὸ σῶμα.
 241: οί πόδες καὶ οί μηροὶ οιδέουσι.
 242: αἱ φρένες οιδέουσι.
 251: ὁ πνεύμων οιδέων.

267: ἦν οἱ πόδες ἐποιδέωσι,

270: ὀκόταν ἀνοιδέη τὰ κρίμνα.

Ἴδε καὶ σελ. 286. 305. 327. 335. 337. 348. 350. 355. 356. 359. 370. 385. 405. 408. 418. 508, κτλ. καὶ Τόμ. Γ', σελ. 151. 193. 321. 607.

Φέρεται δὲ καὶ παρὰ τῷ Γαληνῷ Τόμ. Ζ'. σελ. 22 «τῶν οἰδούντων καὶ σκίρρουμένων καὶ φλεγμαινόντων μορίων» καὶ Τόμ. ΙΑ', σελ. 829 «κατασταλτικὰ τῶν οἰδούντων ἐστίν» καὶ Τόμ. ΙΓ'. σελ. 316 «τὸ οἰδοῦν αἰδοῖον» καὶ Τόμ. ΙΔ', σελ. 423 «ἐὰν οἰδῆ τὸ πρόσωπον» καὶ Τόμ. ΙΕ', σελ. 837 «οἰδεῖν ἰσχυρῶς τοὺς ὀφθαλμούς» καὶ Τόμ. ΙΖ', β', σελ. 28 «τὸ ὑπογάστριον οἰδεῖν» καὶ Τόμ. ΙΗ'. β', σελ. 114 «τὸ οἰδεῖν τοὺς πόδας» καὶ Τόμ. ΙΘ', σελ. 299 «ἐνοιδεῖν (ἀνοιδεῖν) τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν» καὶ παρὰ Ρούφῳ τῷ Ἐφεσίῳ σελ. 19, 11 «οἰδεῖ τε μᾶλλον ἐνταῦθα» καὶ σελ. 218, 8 «ἀνώδει ὡσπερ τὰ ἐμπυήματα» (Πρβ. καὶ Ὀρειβ. Τόμ. Δ', σελ. 95, 10) καὶ παρὰ τῷ Ὀρειβασίῳ Τόμ. Α', σελ. 498, 15 «προσανοιδούσης δὲ καὶ τῆς σαρκός» καὶ σελ. 503, 4 «περιοιδούσης τῆς κατὰ δλον τὸν ὄγκον σαρκός» καὶ Τόμ. Β'. σελ. 59, 12 «ἐνοιδοῦντες σφόδρα δυσχερῆ τὴν ἄρσιν ποιοῦνται» καὶ σελ. 181, 3 «ἀνοιδοῦντες τὸ πρόσωπον» καὶ σελ. 253, 6 «συνοιδεῖ ταχέως ὁ τόπος οὗτος» καὶ σελ. 446, 11 «τὰ οἰδοῦντα τῶν μερῶν ὑδρωπικῶς» καὶ Τόμ. Δ', σελ. 148, 7 «οἰδεῖ μετὰ ὀδύνης» καὶ σελ. 148, 9 «τὰ σκέποντα συνοιδεῖ σώματα» καὶ σελ. 468, 7 «ἀνοιδοῦσα ἐκ τῆς καταβροχῆς» καὶ σελ. 485, 9 «ἀνοιδούντων τῶν δαρτῶν» καὶ παρὰ τῷ Διοσκορίδῃ Τόμ. Α', σελ. 112 «ἐξοιδοῦσα διανοίγει τὰς σύριγγας» καὶ σελ. 642 «ἐποιδεῖ ἰσχυρῶς τὸ πρόσωπον» καὶ Τόμ. Β', σελ. 36 «παροιδεῖ αὐτῶν τὸ σῶμα» καὶ σελ. 69 «οἰδεῖ καὶ ἐφ' ἱκανὸν τὸ σῶμα ξηραίνεται» καὶ σελ. 133 «πρὸς τὰ οἰδοῦντα τῶν οὐλῶν» καὶ σελ. 200 «ἐπὶ τῶν ἐξοιδούντων μερῶν».

Καὶ ἄλλοι δὲ μεταγενέστεροι ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ κατὰ τὴν

πρώτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων ἐκφερομένου τύπου οἰδεῖν, ἐξοιδεῖν, κτλ., οἶον

Νίκανδρ. Ἀλεξ. 522: πολλάκι μὲν στέρνοισιν ἀνοιδέον. Πρβ. καὶ Θηρ. 855. ἀνοιδεῖοντες.

Πολύβ. σελ. 558,26: ἐξοιδοῦν τι τῶν μερῶν. σελ. 558,29: οὐδὲν ἐξοιδεῖ τῶν μερῶν.

Ψευδαισχίν. Ἐπιστ. Α', 2: ὁ τράχηλος καὶ τὰ στέρνα ἀνώδει.

Αἴλιαν. Ποικ. Ἱστορ. ΙΔ', 7: ὑποιδούσης καὶ ὑπαναφυομένης διὰ τὴν ῥαθυμίαν πιμελής.

Διονύσ. Ἀλικ. Ῥωμ. Ἀρχ. σελ. 1875: ἡ πόλις ὄλη διοιδούσα καὶ ἀγραιομένη διειστήκει.

Στράβ. σελ. 236,12 Μειν.: ἀρχεσθαι διοιδεῖν τὴν θάλατταν.

Φίλ. Ἰουδ. Τόμ. Β'. σελ. 14: ἀπ' οἰδούσης οἰήσεως. σελ. 176: οἰδοῦσαν καχεξίαν. Τόμ. Γ', σελ. 97: οἰδεῖν καὶ τετυφῶσθαι. σελ. 104: τὸ μὴ οἰδεῖν καὶ ἀναζεῖν. Τόμ. Δ', σελ. 141: τὰ σώματα εὐθύς συνώδει ταῖς ἐξανθήσεσιν. Τόμ. Ε', σελ. 77: γαστρός ὄγκος οἰδούσης. σελ. 107: κρατούσης ὀργῆς οἰδοῦσι. Τόμ. ς', σελ. 44: ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον ᾧδει. σελ. 126: ἀναγινώσκων διώδει. σελ. 140: ἅμα μὲν ᾧδει.

Ἰώσηπ. Ἰουδ. Πολ. Γ', ι', 9: διοιδούντων ἔγεμον σωμάτων. Ε', ιβ', 3: νεανία διοιδούντες.

Ἀριστείδ. Τόμ. Α', σελ. 461: ὅ τε βουβῶν μεστός ἦν καὶ πάντα ἐξώδει.

Φιλόστρ. σελ. 133: ὑποιδεῖν τὴν γῆν. σελ. 849: ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες. Φιλόστρ. Νεώτ. σελ. 865: ἀνοιδούσης εἰς τὴν σφαγὴν τῆς γνώμης.

Ἀλκίφρ. Α', α', 1: τὰ δὲ εἰσω ἀνοιδούντα ἐρρήγνυτο. Ἐν Α', ι', 1 φέρεται διττὴ γραφή, τῆς θαλάττης ἀνοιδούσης καὶ τῆς θαλάττης ἀνοιδουμένης.

Διογέν. Λαέρτ. Η', α', 18: δυναστῶν ὀργὴν καὶ οἰδοῦντα θυμὸν μὴ κινεῖν.

Κλήμ. Ἀλεξ. σελ. 178: οἰδοῦσι μαστοί. σελ. 179: τὰ μόρια ἐφέξει διοιδούντα.

Ἄθην. σελ. 126 δ': τὸ κρίμνον οὕτω φωκτὸν γενόμενον δι-
οιδεῖ.

Ἄνων. *Vol. Hercul.* Μέρ. Α', σελ. 63 β': ὀργαῖς ἀνοιδούσαις.
Πορφύρ. Β'. Πυθαγ. 42: τὸν ἀνοιδούντα καὶ ὀργιζόμενον.

Ἀχιλλ. Τάτ. Β', 29: οἰδοῦσι περὶ ἑαυτὰς πεφουσημένα. Γ',
11: ἀπ' οἰδοῦντος τραύματος. Δ', 14: ὠγκοῦντο αἱ λίμναι πάν-
τοθεν οἰδοῦσαι.

Ῥήτ. Οὐαλζ. Τόμ. Α', σελ. 554, 11: τὸ ἀνοιδοῦν καὶ φλεγ-
μαῖνον.

Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Ἡσυχίου φέρεται «Οἰδοῦντες: ὀγ-
κοῦντες» καὶ «Ῥδοῦν: ὠργιζόμενην», ἐν δὲ τῷ τοῦ Σουίδα
«Οἰδεῖ: φλεγμαίνει, πεφύσηται» καὶ «Ῥδει: ὠγκοῦτο» καὶ
«Διοιδούων: ἐκφυσώντων» καὶ «Διοιδούσα: ἀντὶ
τοῦ ὀγκουμένη» καὶ «Διώδει: ἐφλέγμαινε». Ὑπὸ τοῦ Πολυδεύ-
κους βιβλ. Δ', 68 γίνεται μνεία τοῦ «καταπέμπειν τὸ πνεῦμα
εἰς τὸν αὐλὸν ὑποπιμπραμέναις ταῖς γνάθοις, ὑπωγκωμέναις,
ὑποιδούσαις, ἐξεστηκυῖαις».

Κακῶς παρὰ τῷ Λιβανίῳ Τόμ. Δ', σελ. 1092 ἀνεγνώσθη «πα-
ρειαὶ δὲ διδοῦσαι καὶ συνωγκωμέναι τῷ κάτωθεν πνεύματι»
ἀντὶ τοῦ οἰδοῦσαι, ὡς παρατηρήθη ἤδη πρὸ πολλοῦ.

Παρὰ μόνῳ τῷ Πλουτάρχῳ εὐρέθη ὁ τύπος, ὃν Ἀττικὸν ὁ
ταλαίπωρος Βυζάντιος νομίζει, ἐν τοῖς Ἠθικοῖς σελ. 452 α'
«οἰδῶντι γὰρ ἔοικε καὶ φλεγμαίνοντι σώματι τὸ περιαλγοῦν
καὶ περιχαρὲς καὶ περίφοβον τῆς ψυχῆς» καὶ σελ. 734 ε' «τὴν
ὀπώραν ἅπασαν ὀρῶμεν ἐντεταμένην καὶ οἰδῶσαν». Ἄλλ' ἐν
σελ. 461 β' κεῖται «ἐπὶ στρωμνῆς μὴ οἰδοῦσης» καὶ σελ.
814 γ' «ὄσα τῶν παραδειγμάτων οἰδεῖν ποιεῖ» καὶ σελ. 897
β' «προωθουμένην ἀνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν», ὡς
καὶ ἐν τῷ Σόλωνι ΙΘ', 1 «ὀρῶν τῶν δῆμον οἰδοῦντα καὶ
θρασυνόμενον» καὶ ἐν τῷ Κάτωνι τῷ νεωτέρῳ ΞΟ', 4 «ὑμέτε-
ρον ἔργον οἰδοῦντα τοῦτον μαλάξαι» καὶ ἐν τῷ Κικέρωνι
ΚΖ', 2 «οἰδοῦντα ῥήτορα προσεῖπεν». Εὐλόγως δὲ δύναται
τις ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς διὰ τοῦ Ω μεγάλου

ἐκφορᾶς οἰδῶν τι καὶ οἰδῶσαν καὶ δὲν θὰ φανῆ ἴσως λίαν τολμηρὸς μεταγράφων οἰδοῦν τι καὶ οἰδοῦσαν.

Παρά τῷ Κριτοβούλῳ ἀπαντᾷ σελ. 159 Μυλλ. «μᾶλλον δὲ καὶ ἐπὶ πλεόν οἰδῶμενον καὶ αὐξόμενον». Ἄλλὰ παρὰ τῷ Ἡλιοδώρῳ κεῖται Β', 9 «ὄφ' ὧν οἰδοῦμένη τῷ χόλῳ καὶ τῷ ζήλῳ πυρακτουμένη κτέ.» καὶ Ζ', 7 «προκαθῆστο ἡ Ἀρσάκη διοιδουμένη» καὶ ἐν τοῖς Αἰσωπείοις μύθοις σελ. 80, 159 Ἄλμ. «ἐν δὲ ταῖς μάχαις οὕτως οἰδεῖται». Ὁ Κοραῆς γράφει ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Παραλλήλων τοῦ Πλουτάρχου Τόμ. Ε', σελ. 311 «Οἰδοῦμένω: Ἐξ ΕΔ (συναδούσης τῷ Α), ΑΤ, Ἡδομένω». Πολλῶ δ' ὅμως καλλίων εἶνε ἡ γραφή ἡδομένω.

§ 6. Ἰσχυομυθησαι—ἰχνομυθησαι.

Ἐν τῇ Συναγωγῇ τοῦ Κουμανούδου σελ. 168 φέρεται: ἰχνομυθέω, ὦ. «ἰχνομυθησαι ὄλην τὴν τῆς κακώσεως ὑπόθεσιν.» Θ. Στουδ. σ. 1200 ἐκδ. ΜΙ.

Ἄμα ταῦτ' ἀναγνόντες ἀνεφωνήσαμεν τὸ Θεοκρίτειον ἐκεῖνο, τὸ μελιχρότατον:

ὄσσιχον ἐντὶ τὸ τόμμα καὶ ἀλίκον ἄνδρα δαμάσδει.

Ἐκ γραφικοῦ πταίσματος ἀπατηθεὶς ὁ ἐλλογιμώτατος ἀνὴρ ὑπέλαβεν ὅτι ἐλέχθη ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἰχνομυθῶ. Ἄλλ' ἡμεῖς ἀνενδοιάστως ἀποφαινόμεθα ὅτι παντελῶς ἀσύστατον ὑπάρχει τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἀναγκαίως δ' ἔχει νὰ τραπῆ τὸ ἰχνομυθησαι εἰς τὸ ἰσχυομυθησαι. Εἶνε δὲ τὸ ἰσχυομυθῶ—ἰσχυομυθία ἴδιον τοῦ παρηκμακότος ἐλληνισμοῦ, καθάπερ καὶ τὸ ἰσχυολέσχης καὶ τὸ ἰσχυολόγος—ἰσχυολογῶ—ἰσχυολογία καὶ τὸ ἰσχυοεπέω. Πρβ. καὶ λεπτομυθῶ καὶ λεπτοεπῶ (=λεπτολογῶ).

Ἐν ταῖς εἰς Ὅμηρον Παρεκβολαῖς τοῦ Εὐσταθίου σελ. 226, 24 ἀναγινώσκειται «τὰ δὲ κατὰ τὸν δράκοντα καὶ τοὺς στρουθοὺς καὶ τὴν πλάτανον ὁ μὲν ποιητὴς οὐκ ἰχυολογεῖ· ἔθος γὰρ αὐτῷ ἐν ταῖς τῶν σημείων λύσεσι τὰ καιριώτατα μόνον ἐπιεσθαι», ἀλλὰ τὸ ὑγιῶς ἔχον εἶνε ἰσχυολογεῖ.

Τὸ παρ' Ἡσυχίῳ κείμενον «Ἴσομυθοῦντες: ἀκριβολογοῦντες» ὀρθῶς ἐνομίσθη ὑπὸ τοῦ Ῥουγκηνίου πλημμελῆς ἐκφορὰ τοῦ Ἰσχυομυθοῦντες.

§ 7. ἀποδύοντες—ἀποδύονται.

Λυσ. σελ. 262, 18 Κοβ. «τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται.»

Ἐπειδὴ ἀσύγκλωστα ἡμῖν φαίνονται τὸ ἐπιτίθεσθαι καὶ τὸ ἀποδύεσθαι, μεταβάλλοντες τὴν παραδεδομένην γραφὴν ἀναγινώσκομεν «τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι καὶ τὰ ἱμάτια (ἢ θαιμάτια) ἀποδύοντες.»

Ἐξ συγκρίσεως τῶν καταλήξεων ΤΕΣ καὶ ΤΑΙ πολλὰ παραδείγματα θὰ μνημονεύσωμεν ἄλλοτε. Νῦν παρατηροῦμεν ὅτι ἐν τῷ Βινδοβονησίῳ Λεξικῷ σελ. 10, 7 κεῖται «Ἀρετῶμαι: τὸ ἀρετῆς ἐφίεμαι. Προκόπιος· οἱ μὲν θανατῶνται, οἱ δὲ ἀρετῶνται.» Ἄλλ' ἀντὶ τῆς βαρβάρου ταύτης ῥήσεως φέρεται παρὰ τῷ Προκοπίῳ Τόμ. Β', σελ. 639, 23 Δινδ. «ἀμφοτέροί τε θυμῷ ἐπὶ τοὺς πέλας πολλῶ ἴενται, οἱ μὲν θανατῶντες, οἱ δὲ ἀρετῶντες.»

§ 8. ἐτέθυτο [τὰ ἱερά].

Ἄντιφ. σελ. 6, § 16 Βλασσ. «Κάλλιστον οὖν ἐδόκει εἶναι τῷ Φιλόνεω τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προπέμψαι τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερά ἐστιᾶσαι ἐκεῖνον. Ἦ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει τῆς θυσίας ἕνεκεν· καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός, ἔθυεν· καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἢ ἄνθρωπος ὅπως [ἂν] αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη, πότερα πρὸ δείπνου ἢ ἀπὸ δείπνου».

Κάλλιον καθ' ἡμᾶς θὰ εἶχεν ὁ λόγος, ἂν τὸ ῥῆμα ἐτέθυτο ἐξεφέρετο ἄνευ τοῦ ὀνόματος τὰ ἱερά· πιθανώτατον δὲ φαίνεται ὅτι ἐγράφη μὲν ὑπὸ τοῦ Ἄντιφῶντος «ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο», ἤγουν «ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτετέλεστο ἡ θυσία», παρενεγράφη δ' ὑπὸ βιβλιογράφου ἀγνοοῦντος τὴν τοιαύτην χρῆσιν, καθ' ἣν ὡς ἀπρόσωπον τὸ ἐτέθυτο παρελήφθη, τὸ ἀ-

ναγκαῖον φανέν αὐτῷ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος. Ἐλέχθη δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἐν τοῖς Ὀρνισι στίχ. 1034 «καὶ πέμπουσιν ἤδη ἰσκόπους ἐς τὴν πόλιν πρὶν καὶ τεθῆσθαι τοῖς θεοῖς», τουτέστι: πρὶν καὶ γεγονέναι θυσίαν τοῖς θεοῖς. Πρβ. πέπαισται, ἠῦκται, κτλ. κεχόρευται, ἠρίστηται ἢ ἠγίστευται, κτλ. Γνωστότατον εἶνε τὸ «ἐμοὶ μὲν ὡς δυνατόν ἦν βεβόηθηται τῇ πατρίδι». Ἐκτενῶς περὶ τῆς προκειμένης χρήσεως θὰ πραγματευθῶμεν ἐν οἰκειτέρῳ τόπῳ. Παρατηρητέον δ' ὅτι ἐν ταῖς εἰς Ὅμηρον Παρεκβολαῖς τοῦ Εὐσταθίου σελ. 648,37 κεῖται «ὅταν γὰρ θύηται αὐτῇ, οὐ πάρεστιν ἢ τῆς Δήμητρος ἰέρεια», ἢτοι «ὅταν γὰρ θυσία γίγνηται αὐτῇ». Πρβ. ἀμφισβητεῖται, ἀμφιβάλλεται, ἀπορεῖται, συμφωνεῖται, κτλ.

Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς τοῦ Ξενοφῶντος βιβλ. Γ', α', 23 ἀπαντᾷ «καὶ τοὺς μὲν ἄλλους στρατιώτας ἐκέλευε θέσθαι περὶ τὰ τεῖχη τὰ ὄπλα, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἔθυε τῇ Ἀθηναῖ (Ἀθηναίᾳ)· ἐπεὶ δ' ἐτέθυτο, ἀνεῖπε καὶ τοὺς Μειδίου δορυφόρους θέσθαι τὰ ὄπλα ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ ἑαυτοῦ στρατεύματος», ὅπερ δύναται κάλλιστα νὰ ἐκληφθῇ ἀντὶ τοῦ ἐπεποίητο τὴν θυσίαν. Πρβ. βιβλ. Γ', δ', 3 «Ἐπεὶ δὲ θυσάμενος καὶ τᾶλλα ὅσα ἔδει καὶ τὰ διαβατήρια ἐξῆλθε, ταῖς μὲν πόλεσι διαπέμψας ἀγγέλους προεῖπεν ὅσους τε δέοι ἕκασταχόθεν πέμπεσθαι καὶ ὅποι παρεῖναι, αὐτὸς δ' ἐβουλήθη ἐλθὼν θῆσαι ἐν Αὐλίδι, ἐνθαπερ ὁ Ἀγαμέμνων ὄτ' εἰς Τροίαν ἐπλεῖ ἐθύετο. Ὡς δ' ἐκεῖ ἐγένετο, πυθόμενοι οἱ βοιώταρχοι ὅτι θύοι, πέμψαντες κτέ.» (Ἴδε καὶ Κυρνήρον Ξενοφ. Ἀναβ. σελ. 511).

§ 9. τοῖς ἀπολήγουσι τοῦ Πηλίου [πέρασι].

Στράβ. σελ. 615, 29 «Ἡ δὲ Βοιωτὴς λίμνη πλησιάζει μὲν ταῖς Φεραῖς, συνάπτει δὲ καὶ τοῖς ἀπολήγουσι τοῦ Πηλίου πέρασι καὶ τῆς Μαγνησίας.»

Ὁ Στράβων κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ἔγραψε «συνάπτει δὲ καὶ τοῖς ἀπολήγουσι τοῦ Πηλίου καὶ τῆς Μαγνησίας», τὸ δὲ πέρασι οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἐξήγησις τοῦ ἀπολήγουσι.

Εύρίσκειται δὲ καὶ παρ' ἄλλοις ἢ σύναρθρος μετοχὴ τὸ ἀπολήγον ἢ καταλήγον καὶ τὰ ἀπολήγοντα ἢ καταλήγοντα ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὀνόματος τὸ πέρασ καὶ τὰ πέρατα παρειλημμένα, οἷον·

Ῥοῦφ. Ἐφέσ. σελ. 178, 4 «παρατεταμένον τῷ θώρακι λοξὸν κατὰ τὰ ἀπολήγοντα τῶν πλευρῶν» καὶ σελ. 184, 12 «μάλιστα τοῖς ἀπολήγουσι τῶν ὀστέων συμφυεῖς ὑπάρχοντες» καὶ σελ. 192, 13 «συνήρμωσται δὲ τῷ τῆς περόνης ἀπολήγοντι.»

Πολυδεύκ. Β', 71 «τὸ δὲ καταλήγον τῶν λογάδων πρέμνον καλεῖται» καὶ Β', 197 «τὸ δὲ ἀπολήγον τοῦ ποδὸς κατόπιν πτέρνα».

Πολύβ. σελ. 482, 3 «προσκλύζει τὸ καταλήγον τοῦ πελάγους τοῦ μεταξὺ κειμένου Κύπρου καὶ Φοινίκης».

Σουίδ. «Πέζα: τὸ ἄκρον ἢ τὸ ἀπολήγον τοῦ χιτῶνος, ὃ ἡμεῖς ὦαν λέγομεν».

Σκαρλάτος ὁ Βυζάντιος γράφει ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης σελ. 793 «(ἢ μετχ.) Τὰ λήγοντα, Ἡρ. ἀντὶ Τὰ πέρατα». Ποῦ ὁ Ἡρόδοτος εἶπε τὰ λήγοντα ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν, γινώσκωμεν δ' ὅτι ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου ἐν τοῖς Ἡθικοῖς σελ. 870 β' ἐλέχθη «κέλης ἐλαυνόμενος αὐτῷ συνέτυχε περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμινίας», ὡς καὶ ἐν τῷ Ἀριστείδῃ ΙΑ', 7 «διὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Κιθαιρῶνος ἄφιππα ποιούσας τὰ καταλήγοντα καὶ συγκυροῦντα τοῦ πεδίου πρὸς τὸ ἱερόν» καὶ ἐν τῷ Φαβίῳ ς', 1 «εἰς τὰ καταλήγοντα τῆς Καμπανίας».

Παρὰ τῷ Θεοφράστῳ σελ. 535 Σνειδ. ἀπαντᾷ «οἱ κλῶνες ἢ πτόρθοι ἢ ἀκρεμόνες ἢ ὅ τι χρῆ καλεῖν τὰ ἐσχατεύοντα τῶν δένδρων». Εὐρέθη δὲ καὶ τὸ ἀπολήγον αὐτοῦ μέρος (Ἴδε Μυλλῆρον Γεωγρ. Μικρ. Τόμ. Α', σελ. 440).

§ 10. δεινῆ τ' ἀπλοΐα—δεινῆς τ' ἀπλοΐας.

Εὐριπίδ. Ἴφιγ. Τ. 15 «δεινῆς τ' ἀπλοΐας πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων εἰς ἔμπυρ' ἤλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε».

Ἄτοπώτατ' ἔχει ἢ ῥῆσις αὕτη, ἀδύνατος δ' ἀποβαίνει ἢ εὐόδωσις αὐτῆς, ἀν μὴ ἢ γενικὴ δεινῆς ἀπλοΐας τραπῆ εἰς

δοτικήν. Ὁ Εὐριπίδης ἔγραψε «δεινὴ τ' ἀπλοῖα πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων», ὡς ἐν τοῖς Ἡρακλείδαις στίχ. 6 «ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων—πόνων πλείστων μετέσχον εἰς ἀνὴρ ὧν Ἡρακλεῖ». Πρβ. καὶ Ἰππόλ. 381 «οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἱ μὲν ἀργίας ὑπο, οἱ δ' ἠδονὴν προθέεντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ ἄλλην τιν'» καὶ Ἐκάβ. 1197 «ὄς φησ' Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν Ἀγαμέμνονός θ' ἔκατι παῖδ' ἐμόν κτανεῖν». Ἐτι δὲ Θουκυδ. Α', 47 «ἐπὶ γὰρ προσβάλοιεν ἀλλήλοις, οὐ ῥαδίως ἀπελύοντο ὑπὸ τε πλήθους καὶ ὄχλου τῶν νεῶν καὶ μᾶλλον τι πιστεύοντες τοῖς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὀπλίταις ἐς τὴν νίκην».

§ 11. συνδουμένη—συνδονομένη.

Γαλην. Τόμ. ΙΗ', α, σελ. 542. «τὴν τῶν σκελῶν πρόσφυσιν ἔνεστιν ἀκούειν πολυειδῶς, κυριώτατον μὲν ἴσως τὴν ἀπὸ τῆς κατ' ἰσχίον διαρθρώσεως (Γρ. ἴσως ἐπὶ τῆς κτέ.), ἧτις γίγνεται τοῦ μηροῦ τῆς κεφαλῆς συνδονομένης τῷ κατ' ἰσχίον ὁστῶ διὰ τε τῶν πλατέων συνδέσμων καὶ τοῦ στρογγύλου».

Καὶ τυφλῷ δῆλον ὅτι ὅλως ἀπροσδιόνυσος ἐνταῦθα εἶνε ἡ ἐννοια τοῦ συνδονεῖσθαι· ἀποκαθίσταται δ' ἡ γνησία γραφή, ἂν τὸ συνδονομένης μεταβληθῇ εἰς τὸ συνδουμένης, ὅπερ εἶνέ συναληλιμμένος τύπος τοῦ συνδεομένης.

Χαίρει δ' ὁ Γαληνός τῇ τοιαύτῃ συναλοιφῇ λέγων συνδοῦσι, συνδοῦν, κτλ., συνδοῦνται, συνεδοῦντο, συνδουμένην, κτλ., ἐνδοῦντας, ἐπιδοῦμεν, ἐπιδοῦντος, κτλ., ἐπιδοῦνται, ἐπιδοόμενος, κτλ., διαδοῦντας, καταδοῦσι, κτλ. ἔτι δὲ ἐπιδῶ, ἐπιδῶν καὶ διαδῶν.

συνδοῦσι — ξυνδοῦσι. Τόμ. Β', σελ. 268. 332. 334. Τόμ. Γ', σελ. 47. 322. 417. 661.

συνδοῦντα. Τόμ. Β', σελ. 354. 716. 730. Τόμ. Γ', σελ. 255.

συνδοῦντες. Τόμ. Β', σελ. 269. Τόμ. Η', σελ. 3. Τόμ. ΙΒ', σελ. 230.

- συνδοῦντος. Τόμ. Γ', σελ. 311. 768.
 συνδοῦν—ξυνδοῦν. Τόμ. Γ', σελ. 295. Τόμ. ΙΑ', σελ.
 534.
 συνδοῦντι. Τόμ. Δ', σελ. 113.
 συνδούντων. Τόμ. ΙΗ', α, σελ. 495 καὶ β', σελ. 887.
 συνδοῦντας. Τόμ. Β', σελ. 332.
 ξυνδοῦσα. Τόμ. Γ', σελ. 376.
 συνδοῦνται. Τόμ. Δ', σελ. 371. Τόμ. Ε', σελ. 206. Τόμ.
 ΙΗ', β', σελ. 957.
 ξυνεδοῦντο. Τόμ. Δ', σελ. 73.
 συνδουμένην. Τόμ. Δ', σελ. 227.
 συνδουμένων. Τόμ. Β', σελ. 720. Τόμ. Γ' σελ. 935.
 συνδούμενα. Τόμ. Δ', σελ. 232. Τόμ. Ι', σελ. 189.
 ἐνδόντας. Τόμ. Δ', σελ. 780. Γρ. ἐνδοῦντας. Πρβ.
 Πλάτ. Τιμ. σελ. 43 α.
 ἐπιδοῦμεν. Τόμ. Ε', σελ. 844. Τόμ. ΙΗ', β', 757. 888.
 ἐπιδοῦντος. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 722. 729.
 ἐπιδοῦντα. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 441.
 ἐπιδοῦντες. Τόμ. Ζ', σελ. 29. Τόμ. ΙΗ', β', σελ.
 365. 536.
 ἐπιδοῦντων. Τόμ. ΙΕ', σελ. 437.
 ἐπιδοῦντας. Τόμ. Ι', σελ. 782 Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 453.
 ἐπιδοῦνται. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 401.
 ἐπιδούμενος. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 515.
 ἐπιδούμενον. Τόμ. ΙΗ', β', 372. 773. 822.
 823. 885. 905. 911. 913.
 ἐπιδουμένου. Τόμ. ΙΗ', α, σελ. 464. καὶ β', σελ. 821·
 829.
 ἐπιδούμενα. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 819.
 ἐπιδουμένων. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 544. 772. 892.
 ἐπιδουμένων. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 827.
 ἐπιδουμένης. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 461.
 διαδοῦντας. Τόμ. ΙΑ', σελ. 187.

καταδοῦσι. Τόμ. Γ', σελ. 1001.

ὑποδοῦντας. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 348. Γρ. ἐπιδοῦν-
τας.

ὑποδοῦμεθα. Τόμ. Ε', σελ. 46.

ἀποδοῦμένους. Τόμ. ΙΑ', σελ. 148.

ἐπιδῶ. Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 896. Πρβ. καὶ σελ. 919: ἐπι-
δῶμεν=ἐπιδέωμεν.

ἐπιδῶν. Τόμ. Γ', σελ. 230. 432. 433. Τόμ. ΙΕ', σελ. 22.

διαδῶν. Τόμ. ΙΑ', σελ. 57. 92. Τόμ. ΙΖ', σελ. 156.

Καὶ ἐν τῷ Περὶ τῶν Ἐπιδέσεων Βιβλίῳ, ὅπερ νο-
μίζεται ὑπὸ τινῶν οὐχὶ γνήσιον τοῦ Γαληνοῦ σύγγραμμα, ἀ-
πκντξ Τόμ. ΙΗ', α, σελ. 824: ἐπιδοῦνται καὶ σελ. 831:
ἐπιδοῦμένων. Ἀλλὰ συνήθως φέρονται ἐν αὐτῷ οἱ ἀσυνά-
λειπτοι τύποι, οἷον

σελ. 769: ἐπιδέοντα.

772: ἐπιδεομένων.

774, 10 καὶ 17: ἐπιδεομένοις.

775: ἐπιδεομένων.

776, 11 καὶ 14 καὶ 16: ἐπιδεομένων.

777: ἐπιδέονται.

778, 5: ἐπιδεομένης.

778, 8: ἐπιδέουσι.

778, 11: ἐπιδέοντα.

778, 12: ἐπιδεομένου.

780: ἐπιδεομένων.

782: ἐπιδέοντες.

784: ἐπιδεομένῳ.

795: ἐπιδεόμενα.

799: ἐπιδεόμενον.

Πρβ. καὶ Τόμ. ΙΔ', σελ. 722: συνδέονται καὶ σελ. 790:
διαδέομεν καὶ σελ. 792: ἐπιδέοντα.

Εὔρομεν δὲ καὶ ἐν Τόμ. Β', σελ. 777: συνδέουσι καὶ
ἐν Τόμ. Γ', σελ. 558: συνδέοντες καὶ ἐν Τόμ. Δ', σελ.

288: συνδέουσα καὶ ἐν Τόμ. ΙΓ', σελ. 118: ἐπιδέουσιν καὶ ἐν Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 753: συνδεομένου καὶ σελ. 1019: συνδέοντος Ἐν Τόμ. Ι', σελ. 653 κείται «κατὰ τὴν παροιμίαν ἐνὶ καλόποδι πάντα ἐποδέουσιν».

Πιθανώτατον ἡμῖν φαίνεται ὅτι ὁ Γαληνὸς μόνων τῶν συναληλιμμένων τύπων χρῆσιν ἐποίησατο, ὅσοι δ' ἀσυναλείπτοι ἐν τοῖς γνησίοις αὐτοῦ βιβλίοις ἀπαντῶσιν εἶνε πλημμελεῖς ἐκφῶραι τῶν μεταγραφῶν. Ἀσυναλείπτως προηνέχθησαν ὑπὸ τοῦ Γαληνοῦ οἱ τύποι ἐπιδέης (Τόμ. Ι', σελ. 954 καὶ ΙΗ', β', σελ. 496 καὶ 759. Πρβ. καὶ ΙΗ', α, σελ. 831) καὶ ἐπιδέηται (Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 391 καὶ 545) καὶ συνεπιδέοις (Τόμ. ΙΗ', β', σελ. 914) Πρβ. καὶ ἐπιδέοιτο (Τόμ. ΙΗ', α, σελ. 795 καὶ 798).

§ 12. ἀποφανῶσε—ἀποφανῶσαι.

Βεκκ. Ἄνεκδ. σελ. 439,10 «Ἀποφανῶσαι: εἰς τὸ φανερόν καταστήσαι. Οὕτω Σοφοκλῆς».

Οὐδαμῶς ἡμεῖς ἀμφιβάλλομεν περὶ τῆς πλημμελείας τοῦ τύπου ἀποφανῶσαι, μεταγράφομεν δ' ἀνενδοιάστως «Ἀποφανῶ ΣΕ: εἰς τὸ φανερόν καταστή(ΣΩ) ΣΕ». Πρβ. Ἡσύχ. «Ἀποφανθεῖς: ἐν τῷ φανερῷ καταστάς. Σοφοκλῆς Ἀκρισίω».

Ἐν σελ. 217,22 γραπτέον ἐναγχός.

Ἐν σελ. 290 προσθετέον τὸ «προαγόντως: Ἐπιφάν Τόμ. Β', σελ. 394,10».